

[2]

Ex/SANS/PG/1.1/2023

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2023

(1st Year, 1st Semester)

SANSKRIT

COURSE – I

**[HISTORY OF SANSKRIT LITERATURE AND ANCIENT INDIAN
CIVILIZATION]**

Time : Two hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

- १। जैनधर्मस्य विभागकारणमुल्लिख्य दिगम्बरसम्प्रदायस्य साहित्यकृतयो संक्षेपेण विव्रियन्ताम्। 6

अथवा

धम्मपदमिति बौद्धग्रन्थमवलम्ब्य समासतः कश्चन प्रबन्धो रचनीयः।

- २। सुरगिरा नागरीलिपिमाश्रित्य प्रश्नद्वयं समाधानं कार्यम्। 1×2=2
क) 'महाविभङ्गः' त्रिपिटकस्य कस्मिन् विभागे अन्तर्भुक्तः ?
ख) दिगम्बरसम्प्रदाये प्रचलितेन 'चतुर्वेद' इति पदेन के उच्यन्ते ?
ग) 'कल्पसूत्र' इति जैनग्रन्थः कया भाषया केन च विरचितः ?
- ३। संस्कृतसाहित्ये माघस्य कृतिमाश्रित्य कश्चित् प्रबन्धो विरच्यताम्। 6
- ४। आधुनिकसंस्कृतसाहित्ये लघुकथासु तारापद-भट्टाचार्यस्यावदानं समासत आलोचनीयम्। 6
- ५। निम्नोक्तेषु प्रश्नेषु द्वितयस्य सुरगिरा देवनागर्या च लिप्या समाधेयम्। 1×2=2

क) 'देवराज-कुतुहलात्' केन कं विषयमाश्रित्य विरचितम् ?

ख) आधुनिकसंस्कृतसाहित्यम् इत्यत्र 'आधुनिकपदस्य' कोऽर्थः ?

[Turn over

ग) 'वेला' केन प्रणीता ? तत्र अङ्गिरसरूपेण कः रसः स्वीकार्यः ?

६। मौर्ययुगस्य प्रशासनिकव्यवस्थामवलम्ब्य समासतो निबन्धः विरच्यताम्।

6

अथवा

कुषाणयुगस्य धर्मोपसंस्कृतिमर्थनीतिञ्चाश्रित्य संक्षिप्तो निबन्धो रचनीयः।

७। सुरगिरा देवनागर्या च लिप्या द्वयोः प्रश्नयोः समाधानं कार्यम्।

1×2=2

क) कनिष्कस्य पूर्ववर्तिनां राज्ञां द्वयोः नामनी लिख्येताम्।

ख) उपधा कतिविधा ? तासां प्रकाराः लिख्यन्ताम्।

ग) को नाम पञ्चमहायज्ञः ?